

USTROJ SATA	SADRŽAJ RADA	NASTAVNA SREDSTVA I POMAGALA
		NASTAVNE METODE
UVODNI DIO SATA	<p>N: <i>Iako se ne slažem s Vašim mišljenjem, branio bih do smrti Vaše pravo da ga iznosite, riječi su koje pripisujemo piscu o kojem danas govorimo. Jesmo li uvijek spremni braniti/dopustiti nečije pravo da kaže suprotno od onoga što mi mislimo?</i></p> <p>U: Nismo.</p> <p>N: Danas ćemo govoriti o romanu koji je podignuo dosta prašine jer prikazuje što se događa s društvom oduzimanjem tog prava, a piscu je donio i osudu i popularnost.</p> <p>Možete li pretpostaviti o kojem je piscu riječ? (Podsjetiti učenike ako je potrebno: sudjelovao u pisanju enciklopedije, cijelo razdoblje nazivamo po njegovu imenu...)</p> <p>U: Voltaire.</p>	<p>izlaganje i upućivanje</p> <p>razgovor</p> <p>reprodukcija slikokaza</p>

SREDIŠNJI DIO
SATA

N: Podsjetimo se naslova...

N: Voltaire je rođen u Parizu, a njegovo pravo ime je:

U: (čitaju sa slikokaza): François Marie Arouet.

N: U kratkom predavanju prikazujem Voltaireov život (pomoću slika sa slikokaza) da bi učenici dobili uvid u važnost Voltaireova djelovanja.

N: (dolazimo do slike o deizmu). Što je deizam ili racionalno vjerovanje?

U: (različiti odgovori).

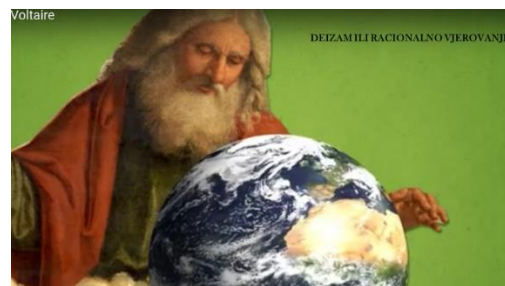
N: Voltaire nije bio ateist niti je u djelima prikazivao ateistički svijet. Smatrao je da je Bog stvorio svijet, a da ne utječe na ono što se na njemu događa.

N: O kojem temeljnom pitanju govori Voltaire?

U: O borbi dobra i zla. (Najprije se na slikokazu pokazuje slika, a potom naslov.)

izlaganje i upućivanje

heuristički razgovor

N: Zašto se riječ Optimizam u naslovu piše velikim slovom?

U: (različiti odgovori).

Učenicima objašnjavam Leibnizovu filozofiju optimizma i ukazujem na razliku od „pozitivnog razmišljanja“.

N: Voltaire parodira tu optimističku filozofiju. Što je to parodija?

U: Ruganje.

N: Točnije – podrugljiva imitacija. Pisac u svom romanu Leibnizovu teoriju da živimo u najboljem od svih mogućih svjetova stavlja na kušnju. Kako?

U: Glavni lik doživljava strahote.

Prema slikama odgovaraju o događajima koji je doživio Candide.

N: Tko je Candideov učitelj iz kojeg progovara Leibniz?

U: Pangloss.

N: Pangloss smatra da su se sve njihove nedaće dogodile s razlogom. (Čitamo rečenice s kraja romana.)

U drugom dijelu učenici rade u skupinama, a prije

izlaganje i upućivanje

razgovor

čitanje

	<p>toga im se najavljuje što će proučavati.</p> <p>Učenik prosuđuje književni tekst.</p> <p>Učenike dijelim u pet skupina, a svaka skupina ima problemsko pitanje koje će istražiti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koje se satiričke tehnike pojavljuju u romanu Candide ili Optimizam? 2. Koja univerzalne ljudske mane prikazuje Voltaire? 3. Što se postiže korištenjem nerealnog i fantastičnog u djelu? 4. Kakva je karakterizacija likova? 5. Što za tebe znači zadnja rečenica o obrađivanju vrta? 	<div data-bbox="847 188 1423 510" style="background-color: #c8e6c9; padding: 10px; border: 1px solid #ccc;"> <p><i>Svi su događaji povezani u najboljem od mogućih svjetova; jer konačno, da vas, zbog ljubavi prema gospođici Cunegondi, nisu najurili iz jednoga lijepoga zamka snažnim udarcima noge u stražnjicu, da vas nije sudila Inkvizicija, da niste propješačili Ameriku, da niste tako majstorski proboli baruna, da niste izgubili sve svoje ovnove iz dobre zemlje Eldorada, ne biste ovdje jeli kandirane citrone i pistacije. (Pangloss)</i></p> </div> <p>skupni rad</p>
<p>ZAVRŠNI DIO SATA</p>	<p>Objava rezultata rada u skupinama. Iz svake skupine jedan učenik pročita zaključke.</p> <p>Na slikokazu se prikazuju najvažniji zaključci:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ton romana je vedar, čak i razigran. Pratimo strašne događaje, ali ton ostaje pozitivan i lagan. 2. Roman pokazuje mnoštvo dokaza 	<p>izlaganje, zaključivanje</p>

	<p>izvornog zla jezikom koji ne izražava moralni bijes niti osuđuje.</p> <p>3. Dramatičnost počiva na razlici istine i onoga što likovi smatraju istinom odnosno događaja i realnosti.</p> <p>4. Putujući, Candide doživljava zlo cijeloga svijeta što u čitatelja izaziva osjećaj nepovjerenja.</p> <p>5. Pojednostavljenom karakterizacijom (naglasak na fabuli) sprječava se identifikacija s Candideom → alegorija</p>	
--	--	--

U pravitku:

1. Nastavni listić za rad u skupinama
2. Slikokaz.

I. skupina

1. Pročitaj Prvo poglavlje (*Kako je Candide bio odgojen u jednom lijepom zamku i kako je iz njega bio prognan*).
2. Izdvoji na koji se način Voltaire izruguje aristokraciji i njihovoj opsjednutosti ugledom i plemenitim podrijetlom?

3. Na koji način Voltaire ismijava ljudsku glupost i svaku doslovnu i banalnu primjenu neke teorije?

4. Prisjeti se još nekih primjera prikazanih ljudskih mana i predrasuda u djelu. Navedi ih.

II. skupina

1. Pročitaj Drugo poglavlje (*Što se dogodilo Candideu među Bugarima*).

2. Prema čemu ili prema komu je upućena autorova ironijska strjelica?

3. Slaže li se ton romana sa strahotama koje doživljava Candide?

4. Na primjeru iz teksta pokaži da postoji ogromna razlika između onoga što se očekuje i onoga što se dogodi.

III. skupina

1. Pročitaj Šesto poglavlje (*Kako je bila priređena divna lomača, da bi se spriječili zemljotresi, i kako je Candide bio išiban*).

2. Čemu autor daje prednost: karakterizaciji likova ili razvijanju fabule? Što time želi postići?

3. Je li realno da se sve događa jednoj osobi? Što se tom hiperbolom postiže?

4. Izdvoji iz romana još fantastičnih događaja.

IV. skupina

1. Pomoću fusnota na str. 241 objasni karakterizaciju likova pomoću njihova imena.

2. Iz djela izdvoji antipode.

3. Što čitatelja u karakterizaciji sprječava da se ne identificira s glavnim junakom?

V. skupina

1. Pročitaj drugi dio Šestog poglavlja (str. 243) i iznesi svoje mišljenje u obliku kratkog sastavka o poruci da trebamo obrađivati svoj vrt.